

De a fiuk nem mutattak valami nagy örömet. Alig beszéltek hozzá, inkább iskolai dolgokról tárgyaltak és Miska jelenlétét szinte észre sem vették. Csak nagysokára szólt oda gunyosan Laci, a fiatalabbik.

— Hát tudsz-e már tulipánt festeni, Miska?

A gunyos kérdés és a nemtörődés bátortalanná tette Miskát. Szótlanul haladt előre a fiuk mellett, s csak a szive sajgott, csak a szeme sarka lett hirtelen nedves.

A ház előtt a két fiu hirtelen megállott.

— Be akarsz jönni hozzánk? — kérdezték hidegen.

Miska legszivesebben igennel felelt volna. De nem szólt. Tagadólag rázta meg a fejét és félénk kéznyujtással bucsuzott is már.

Aztán meg se fordult, vissza se nézett, csak ment előre, a kis piszkos műhely felé. S halkán suttogetta maga elé:

— Hát olyan nagy baj, hogy inas vagyok? Hogy szégyelni kelljen engem? Ferinek meg Lacinak, a legjobb barátaimnak!

A toronyóra akkor verte el éppen a négyet és Munkácsy Mihály úgy érezte, hogy soha, soha az életben nem lehet már boldogtalanabb. Mert ez volt a kis asztalosinasból nagy festővé lett Munkácsy Mihálynak az első és legnagyobb csalódása az életben.

Laczkó Mária.

Szántó-vető magyarok

Olyan mindegy, hogy hívják őket,
Mióta élnek, Pál, vagy János,
Egyforma mind, ők nem éreznek
Rokonságot a nagyvilághoz.

Mint buzájuk a határban,
Amely az ősi földön termett,
Mint a hajtás az erdő mélyén,
A falujoknak megszülettek.

Gyermekostor ott pattog vigan
Kicsiny kezükben utcahosszal
S a kalapjuknál legénysorban
Vig bokréták ott nyiladoznak.

Rádólnak az eke szarvára
S a barázdákba mennék, mennék,
A földjük hosszát mindig mérik,
De a világra nem figyelnek.

Ha örömük van, eldalolják
S elszáll vele pacsirta szárnya,
Ha bánatuk van, borus arccal
Beleszántják a barázdába.

És lassan, lassan mindig hullnak
 Az élet munkás nagy sodrából,
 S minden örömök azután már
 Egy pipadohány, egy pohár bor.

Aztán hajuk nagyon fehér lesz
 S nagyon sok lesz arcuk redője
 S észrevétlen aludni mennek
 Az akáclobbos temetőbe...

Szigethy Ferenc.

A törhetetlen akarat hőse

Ki volt, hogy hívták? Megmondom: Zichy Mihály. Tudom, soha-
 sem hallottatok még nevét, pedig világraszóló, elismert dicsőség su-
 gárzik belőle a magyarságra. Névrokona volt az asztalosinasból világ-
 híru festőművésszé lett Munkácsynak, jó barátok is lettek,, de világ-
 hódító utjukra mégsem egyforma uton indultak.

Munkácsy asztalosinasból lett a világ egyik legnagyobb festő-
 jévé. Zichy Mihály ősrégi, hatalmas, vagyonos, művelt nemesi nemzet-
 ségnek a sarja, aki azonban szinte koldusbotra jutott az olykor-olykor
 reászakadó nagy nélkülözésekben, hogy azután még szédítőbb sebes-
 séggel szárnyaljon fel a halhatatlanság szemképráztató egére. És lesz:
 nemcsak a legkiválóbb orosz művészek körülrajongott kedvence, ha-
 nem a hatalmas oroszok cárijának udvari művésze, legbelsőbb barátja,
 akinek számára mindig szabad volt az ut a hatalmas cárok trónusához.

1827 október 21-én született a somogy megyei Zalában. Családjá,
 a Zichy-nemzetség, sok águ-bogu volt és nagyon büszke nemességére.
 Meg is rémültek, amikor a kis Miska olyanfélét kezdett rebesgetni,
 hogy ő bizony — festő lesz. Ugy irtóztak ők ettől, akár Petőfi egy-
 szerü szülei a Sándor gyerek színészségétől. Csepürágás, bohóckodás,
 nem életpálya az!

De hogy is jutott ez a szörnyőség a Miska eszébe?

Megjövendölte egy álma, megsuga az őrangyala, Isten szár-
 nyas küldötte, mint ahogy Petőfinak is, aki így szólott édesanyjához
 egyik költeményében:

Anyám, álmodtam én is egyet,
 Nem fejtenéd meg, mit jelent?
 Szárnyim növének s átrepültem
 A levegőt, a végtelent.

Anyám, az álmok nem hazudnak:
 Takarjon bár a szemfödél:
 Dicső neve költő fiadnak,
 Anyám, soká örökkön él!